

Vakcina protiv korona virusa

– Spikevax (Moderna)

Podaci kada vam je ponuđena ova vakcina

Novi korona virus uzrokuje infekciju respiratornog trakta. Mnogi ljudi osjećaju blage ili nikakve simptome, ali neki se mogu ozbiljno razboljeti. Stariji, i oni koji su već imali određene druge bolesti od prije su u najvećem riziku ozbiljnog toka bolesti ili smrti. Vakcina protiv korona virusa sprečava COVID-19 bolest. Glavni cilj je da se zaštiti život i zdravlje.

Tko bi trebao primiti vakcinu za korona virus?

- Ljudi kojima se preporučuje da prime ovu vakcinu kroz nacionalni program imunizacije koji će im ponuditi ovu vakcinu kada dođe njihov red u redu prioriteta.
- Vakcina je besplatna i dobrovoljna je. Biće ponuđena ljudima koji borave u Norveškoj.

Kako mogu dobiti vakcinu?

Provjerite web stranicu svoje općine za informacije o tome kome se nudi vakcina, kako je organizirana vakcinacija i kada će se provesti.

Kako se daje vakcina?

Vakcina se ubrizgava u nadlakticu. Prije vakcinacije, bićete pitani da li se osjećate dobro i da li ste imali neke reakcije na ostale vakcine koje ste prije primili. Ne zaboravite reći ako ste ranije imali COVID-19 ili ste prije primili vakcinu protiv koronavirusa, ako ste trudni, imate alergije, koristite lijekove ili imate druge zdravstvene probleme. Slijedite smjernice za broj doza i intervala koji se odnose na vašu grupu. Centar za vakcinaciju vam može pomoći u ovome. Važno je primiti doze u propisano vrijeme. Uobičajeno je odgoditi vakcinaciju s akutnom bolešću i s povišenom temperaturom iznad 38 °C. Nakon vakcinacije od vas će se tražiti da pričekate na mjestu vakcinacije najmanje 20 minuta.

Kako djeluje vakcina?

Vakcina sadrži recept (glasnik RNA) za šiljke korona virusa. Tijelo proizvodi bezopasne kopije ovih šiljaka na kojima imunološki sistem može vježbati. Na ovaj način, imunološki sistem uči kako prepoznati šiljke korona virusa i može odbraniti tijelo ako se zarazi sa virusom. Glasnik RNA se brzo razgrađuje u tijelu i nema utjecaja na genetski materijal.

Vakcina ne sadrži živi virus i ne uzrokuje COVID-19 bolest. Vakcina protiv korona virusa djeluje tako da sprečava bolest. Ne može izliječiti bolest koja je u toku.

Ova metoda izrade vakcina se nije ranije koristila za zarazne bolesti kod ljudi, ali tehnologija je poznata i koristi se za liječenje raka.

Koliko dobro djeluje vakcina?

Vakcina štiti od bolesti uzrokovane novim korona virusom. Zaštita od teškog tijeka bolesti visoka je i nakon prve i nakon druge doze. Za dobru zaštitu od zaraze koronavirusom potrebne su dvije doze. Još ne znamo koliko dugo zaštita traje. Ako se zaštita s vremenom smanji, možda će biti potrebno primiti pojačanu dozu. Vakcine ne štite u potpunosti od daljeg širenja zaraze. Stoga, važno je da se nastave pratiti trenutni savjeti za kontrolu zaraze.

Nuspojave

Većina nuspojava javlja se u prvih nekoliko dana nakon vakcinacije. Vakcine protiv koronavirusa daju više uobičajenih nuspojava od ostalih vakcina. Simptomi su obično blagi do umjereni i nestaju nakon nekoliko dana, ali neki dobiju ozbiljnije simptome. Mlađi ljudi često imaju nešto teže nuspojave od starijih osoba.

Većina vakcinisanih osoba osjeća bol i otok na mjestu uboda. Ostale češće nuspojave uključuju umor, glavobolju, bol u mišićima i zglobovima, jezu, mučninu/povraćanje, otečene i osjetljive limfne žlijezde u pazuhu, te temperaturu. Ove nuspojave su češće nakon 2. doze.

Ozbiljne nuspojave su rijetke. Rijetke nuspojave uključuju upalu srca (miokarditis i perikarditis). Obično se javljaju nakon 2. doze, a najčešće među adolescentima i mlađim odraslim osobama. Rijetke nuspojave, poput teških alergijskih reakcija i upale srca, mogu se liječiti ako se dese. Ne možemo isključiti do sada nepoznate rijetke nuspojave ili nuspojave koje se pojave tek dugo vremena nakon vakcinacije.

Šta da radim ako osjetim nuspojave?

Ako osjetite neočekivane, teške ili produžene simptome, obratite se svom liječniku ili drugom zdravstvenom radniku radi procjene i savjeta. To vrijedi bez obzira vjerujete li da je to zbog vakcine ili ne. Zdravstveni radnici imaju obavezu da prijave sve ozbiljne i neočekivane reakcije za koje sumnjate da su uzrokovane vakcinom. Također sami možete poslati obavijest putem helsenorge.no.

Uslovno odobrenje

Ova vakcina protiv korona virusa je testirana u velikim studijama sa nekoliko hiljada ljudi koji su primili vakcinu. Studije su provedene na isti način kao i za druge vakcine, ali vrijeme osmatranja je kraće. Regulatorna tijela za lijekove su vakcini dali uslovno odobrenje. Ovo znači da postoji dovoljno podataka da se procijeni da korist vakcine premašuje rizik, ali da proizvođač vakcine mora nastaviti studije i i kontinuirano dostavljati podatke regulatornim tijelima za lijekove kada postanu dostupni.

Koju vakcinu sam primio?

Kada Vam se da vakcina protiv korona virusa, to će se registrovati u Norveškom registru za imunizaciju, SYSVAK. Možete pristupiti svojim informacijama na helsenorge.no.

Želite li znati više?

Molimo pitajte svog doktora ili drugog zdravstvenog radnika ili posjetite web stranicu Norveškog Instituta za zdravstvo na fhi.no/cip.